

Länstyrelsen
i Jönköpings län

Klimatrådsmöte den 21 november 2019

Klockan 09.00 – 12.00, Länstyrelsen, kaffe 08.30 och gemensam bricklunch 12.15.

Dagordning

1. Mötet öppnas
2. Uppföljning föregående [anteckningar](#)>>
3. Rådets sammansättning, mötestider, ekonomi & budget, [bilaga 1](#) Andreas Olsson
4. Fossilfritt Sverige, [bilaga 2](#) Peter G Söderberg
5. Nationellt Solsafari, [bilaga 3](#) Andreas Olsson
6. Kommunikativa insatser, [bilaga 4](#) Andreas Olsson
7. Klimatveckan 2021, [bilaga 5](#) Maria Lindsäth
8. Klimatkampen, [bilaga 6](#) David Andersson
Anna Carendi
9. Övrigt
10. Summering
11. Mötet avslutas

Informationspunkter

1. Förankrade processer och projekt i Klimatrådet

Inom ramen för Klimatrådet initieras, förankras och genomförs både mindre och större projekt samt att ett antal återkommande processer pågår.

- Nuläge för förankrade projekt och processer [finns här>>](#)
- Pågående projekt beskrivs detaljerat [här>>](#)

2. Klimat- och energistrategin

Länets nya klimat- och energistrategi har publicerats och finns tillgänglig på Länstyrelsens webb [här>>](#)

En film har även tagits fram som sammanfattar strategin på tre minuter, titta på den [här>>](#)

Visionen är att tillsammans skapa ett klimatsmart plusenergilän senast 2045. Det innebär att vi arbetar aktivt och i samverkan med att minska våra utsläpp av växthusgaser, öka produktionen av förnybar energi och anpassar vårt samhälle till de klimatförändringar som sker.

För att nå visionen har tre övergripande mål satts:

- Senast 2045 är de totala utsläppen av växthusgaser från Jönköpings län lägre än 1 ton per invånare och år.
- Senast 2045 producerar Jönköpings län mer energi än vi använder. Energin vi producerar är förnybar och mängden är minst 10 000 GWh/år.
- Klimatförändringarna möts aktivt i Jönköpings län genom att skapa ett samhälle som minskar sårbarheter och tillvaratar möjligheter, för ett varmare, torrare och blötare län.

Var gärna med och sprid strategin i länet och i era verksamheter. Länstyrelsen har även tagit fram en presentation (power point) för strategin som gärna får användas för detta ändamål - hör av er till caroline.jarlback@lansstyrelsen.se om ni vill ha del av denna, eller vill ha mer information om strategin.

3. Samtycke, Media och kommunikationsforskning

År 2018 inledde Klimatrådet i Jönköpings län tillsammans med Jönköping University ett forskningsprojekt för att studera kommunikationens roll i klimatsamverkan. Syftet är att undersöka kommunikativa barriärer och framgångsfaktorer för att i slutändan kunna lägga grunden för en än mer effektiv klimatsamverkan. Studien kommer att analysera kommunikativa situationer både i icke-digital (möten, event, etc) och digital (skypemöten, mailkonversationer, etc) form.

De fall som ska analyseras är tre grupper kopplade till Klimatrådet i Jönköpings län. Två arbetsgrupper (en temporär och en permanent) och Klimatrådets styrelse. Detta för att arbetsgrupperna och styrelsen har olika arbetsuppgifter, men också för att kunna skapa en förståelse för hur kunskap och initiativ processas inom samverkansorganisationen.

Dessa tre grupper kommer följas under två års tid (hösten 2020 till våren 2022) genom videoinspelning av möten och tillgång till mailkonversationer kopplade till

Länsstyrelsen i Jönköpings län

respektive arbetsgrupp. Individuella intervjuer kommer vara intressanta, men denna kontakt görs separat. Allt materialet kommer enkom användas för denna studie och i presentationen av forskningen kommer inga personnamn nämnas. I de enskilda fall där intresse finns att nämna en organisation vid namn, kommer representant för organisationen att kontaktas för förfrågan om samtycke. Det är kommunikationen som är intressant, inte personerna.

Allt deltagande är självklart frivillig och skulle någon inte vara bekväm med att deltaga meddelas detta snarast. För mer information eller synpunkter på studien och sitt deltagande, kontakta Otto Hedenmo, otto.hedenmo@ju.se eller 036 10 13 37.

4. Samverkan regionala Klimatråd och det nationella Klimatpolitiska rådet

1. Utgångspunkter för detta initiativ var att [samverkansforskare vid JU >>](#) under våren intervjuade de som i Sverige då (våren 2019) hade motsvarigheten (inriktning, omfattning, struktur, förankring mm) till Klimatrådet i Jönköpings län ([struktur finns här >>](#) med [deltagande org finns här >>](#)).
2. De som då kontaktades var lh (i.e. ordf i klimatråd) i resp län:
 - [Västra Götaland >>](#)
 - [Uppsala \(För att sätta miljöfrågorna mer i fokus startade 2017 ett regionalt miljö- och klimatråd i Uppsala län\)>>](#)
 - [Jämtland>>](#)
 - [Västmanland>>](#)
3. Efter första skypemötet (dvs planeringsmöte för Almedalen) lyftes frågan om att orientera det klimatpolitiska rådet.
4. Uppföljning Almedalen i september. Skypemöten i oktober och november för gemensam debattartikel.

Fler län har anslutit Halland, Blekinge, Stockholm, Östergötland m fl.- Alla län är välkomna.

5. Det nationella klimatanpassningsrådet <https://klimatanpassningsradet.se/> är orienterat, var på seminariet på Almedalen.
6. Gemensamt möte den 16 april 10.00 – 12.00.
7. Aktivitet Almedalen 2020.

5. Landsbygdsriksdag den 8 maj 2020

Landsbygdsriksdagen brukar samla kring 700 personer och besökarna kommer från olika föreningar på landsbygden, offentlig verksamhet och politik. invigning är på Spira på fredagskvällen och resten av riksdagen genomförs på Elmia. Klimatrådet har fått frågan om förutsättningar att bidra till planering och genomförande av resorna på fredagen den 8 maj. Följande har återkopplats till Siv Lindén Länsbygderådet Jönköpings län

Ordf i fokusgruppen för förnybar energi, jord och skogsbruk har tillsammans med klimatrådets admin bedömt att följande aktörer uppfyller önskemålen – vilka är förebilder i länets klimatarbete.

- [Adelövs gård>>](#)
- [Söderlinds ekologiska grönsaker>>](#)
- [Tenhults Naturbruksgymnasium>>](#)

Alla Klimatprisvinnare är naturligtvis lämpliga <https://klimatradet.se/klimatpris/>

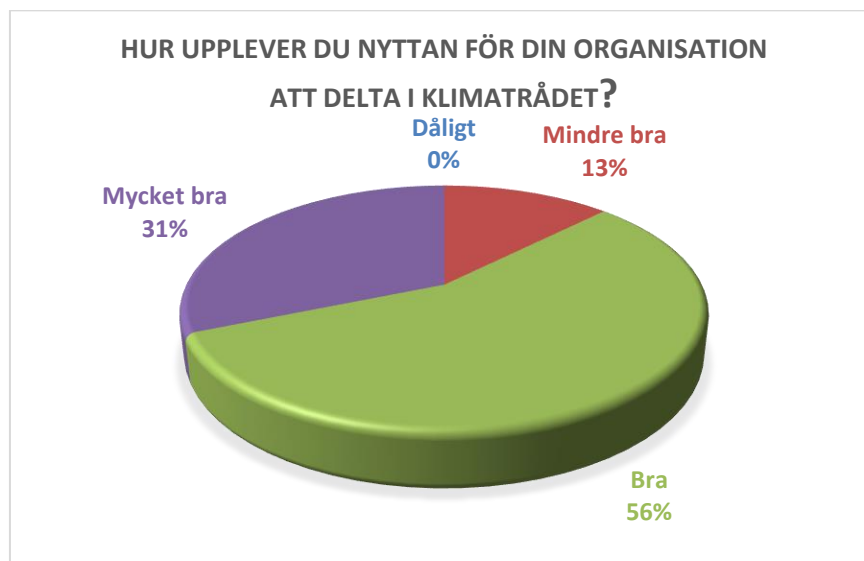
Bilaga 1

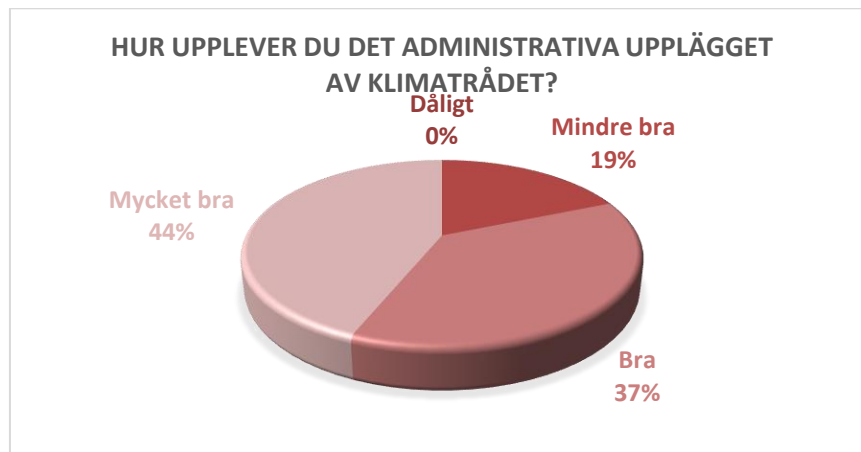
I bilaga 1 finns följande rubriker:

- Utvärdering av rådet 2019,
- Sammansättning av Klimatrådet 2020,
- Ekonomi och Budget 2020,
- Mötestider 2020.

UTVÄRDERING AV RÅDET 2019

Rådets ledamöters svar (16 av 32 ej landshövding, länsråd) på rådsutvärdering, [denna>>](#):

Vad vill du se mer av/eller mindre av 2020? Övriga tillägg?

- Bättre förankring och beredning än vad som varit fallet 2019. Tydligare i vad som förväntas utifrån de olika roller som man har bland Klimatrådets deltagare.
- Hur vi bryter ner visionen till handfasta mål och åtgärder som är lätta att kommunicera med invånarna.
- lite mer tydlighet i vilka resultat som förväntas presteras, och till vilka datum. Annars tappar man lätt tråden till varför vi är där.
- Bättre synlighet för alla organisationer som deltar i Klimatrådets organisation. Mer samverkan.
- Möjligen ett seminarium som handlar om livsstilsfrågor.

SAMMANSÄTTNING AV KLIMATRÅDET 2020

Beredningsgruppen föreslår att:

Klimatrådet sammansättning av grupper 2020 är (grupp/ordf):

1. Rådet, Länstyrelsen, Helena Jonsson
2. Transporter och Planering, Södra, Henrik Brodin
3. NY - Etablering laddinfrastruktur och förnybara drivmedel (OBS, förslag på upplägg nedan)
4. Klimatanpassning, SWECO, rullande.
5. Förnybar energi, Jord- och skogsbruk, LRF, David Ekbäck.
6. Kommunikationsgruppen, vakant. (OBS, Nytt förslag på upplägg nedan)
7. Energieffektivisering, Konsumtion och livsstil, Vetlanda kommun, Gisela Brumme
8. Ungdomsrådet, Erik Dahlbergsgymnaset Michael Kinnander
9. Trähusgrupp, Länstyrelsen, Andreas Olsson
10. Klimatveckan, Länstyrelsen, Andreas Olsson
11. Beredningsgrupp, Länstyrelsen, Andreas Olsson
12. Hållbara investeringar, Länstyrelsen, Andreas Olsson

Anslutade grupper 2019

1. [Effektlager >>](#)
2. [Elvägpilot >>](#)
- Alla grupperna presenteras [närmare här>>](#)
- Så här såg sammansättning ut år 2019 [finns här>>](#)

NY - Etablering laddinfrastruktur och förnybara drivmedel.

Beregningsgruppen föreslår att:

-Att det bildas en etableringsgrupp för laddinfrastruktur och tankstationer för förnybara drivmedel.

Övergripande mål: Verka för att Jönköpings län uppnår det nationella målet om 70 % mindre utsläpp av växthusgaser från transportsektorn till år 2030 jämfört med 2010. Företag och medborgare som bor och verkar i länet, oavsett om det är på landsbygden eller i staden, har tillgång till infrastruktur för att tanka och ladda sina fordon förnybart.

Etableringsgruppens mål: Stärkta förutsättningar för företag, kommuner och offentliga aktörer att genomföra investeringar i länet i tank- och ladd-ställen som kan erbjuda fossilfria drivmedel i stad och på landsbygd där det idag saknas infrastruktur.

Samhandling: Etableringsgruppen ska underlätta för samhandling mellan aktörer såsom drivmedelsförbrukare (kunder), drivmedelsleverantörer, markägare, relevanta myndigheter så att infrastrukturen byggs ut i länet. För detta föreslås lokala investeringsgrupper bildas kring olika platser, drivmedelsslag och el där det idag saknas infrastruktur. Etableringsgruppen har inga egna investeringsmedel.

För att gå vidare i samverkan med kommunerna, investerare och övriga intressenter på lokal nivå föreslår vi att Klimatrådet står bakom förslaget och att Klimatrådets organisationer bidrar med personer till arbetsgruppen.

Tabell. Steg i genomförande för etableringar

Steg i processen	Beskrivning
1. Bakgrund	Etableringsgruppen bildas och utbyter bakgrundsinformation samt gör en intressentanalys för respektive område (de 4 kommungrupperna) Förväntad prestation: Ökad kunskap om dagsläget. Intressentanalys. Kontaktlista.
2. Etableringsplan	En projektplan per geografiskt område tas fram enligt en mål- och resultatstyrningsmetod med tydliga behov för det specifika området (inklusive tids och resursbehov) med avseende på drivmedelsslag och ladd-platser. <i>Förväntad prestation:</i> Etableringsplan med en projektplan per geografiskt område.
3. Byggnationer genomförs	När processen kommit så långt att investerare planerar att genomföra byggnationer så har etableringsgruppen ingen roll i processen – när en enskild aktör blir operativ och går mot att genomföra en investering så blir det ett eget ”case” till följd av detta. Skulle flertalet aktörer vilja genomföra samma investering på samma plats med samma syfte, har etableringsgruppen skyldighet att stötta alla aktörer rättvist och på lika villkor. <i>Förväntad prestation på lång sikt:</i> Ökat antal tankställen för förnybara drivmedel och el i både stad och på landsbygd.
4. Uppföljning av överenskommelser, avtal och genomförda byggnationer.	Etableringsgruppen följer upp avtal, överenskommelser, genomlysning av sökta investeringsstöd samt följer upp planerade och genomförda byggnationer och investeringar. <i>Förväntad prestation:</i> Sammanställning av avtal, överenskommelser och genomförda byggnationer finns nedskrivet och presenterat till Klimatrådet.

5. Egen uppföljning	Etableringsplanen kan behöva revideras och resultaten ska följas upp kontinuerligt. Etableringsgruppens arbete utvärderas genom att gruppen själv har en självskattning och även genom enkät till intressenterna efter ca ett år. Effektiviseringar genomförs vid behov. <i>Förväntad prestation:</i> Effektiv etableringsgrupp.
----------------------------	---

Ledning och rapportering

- Etableringsgruppen samordnas av projektet [FASTR>>](#) och leds av en ordförande från en av Klimatrådets aktörer.
- Etableringsgruppen följer samma struktur som övriga temporära grupper i Klimatrådet.
- Etableringsgruppen bjuder in intressenter och medverkande vid behov.
- Gruppen lämnar information om hur arbetet fortskrider till fokusgruppen för Transporter och Planering samt har dialog med ordförande (nuvarande: Henrik Brodin, Södra Skogsägarna).

Önskemål om deltagande

Etableringsgruppen välkomnar en bredd av organisationer att ingå i gruppen, särskilt stora och medelstora energibolag, drivmedelsleverantörer, aktörer inom laddinfrastruktur, länets kommuner och LRF. Frågan ställs till alla i rådet och även till fokusgruppen för Transporter och Planering. Önskvärt antal deltagare i gruppen är 8–10 personer.

Kommunikationsgruppen

Beredningsgruppen föreslår att rådet ställer sig bakom att kommunikationsgruppen ges två uppdrag.

Uppdrag 1.

Kommunikationsgruppen är fortsatt rådgivande för rådets kommunikativa satsningar:

- [Solkampanjen>>](#)
- [Klimatrådet.se>>](#)
- [Nyhetsbrev>>](#)
- [Klimatveckans kompaket>>](#)
- [Kompaket solbilsrace>>](#)
- [Almedalens teman>>](#)
- [Klimatpriset>>](#)
- [Solafari.se \(kan bli nationellt 2020\)>>](#)
- [Kopplingen till vetenskap>>](#)

Uppdrag 2.

[Mastersstudenter vid SC>>](#) ges förutsättningar att från kursstart 2021 inkluderas i kommunikationsgruppen (ett test genomförs nu för våren 2020) och studenter som har möjlighet att delta presenterar sig kort för rådet den 21 november.

Med ovanstående får studenterna, synliggörs och inkluderas:

- I Klimatrådets kanaler,
- Möjliggör för praktikplats,
- Möjliggör för uppsatsskrivning,
- En arena för uppväxling av sin kunskap, direkt påverkansmöjlighet i det lokala och regionala klimatarbetet i Jönköpings län.

EKONOMI OCH BUDGET 2020

Beredningsgruppen föreslår att:

Klimatrådets budget år 2020 fördelas enligt tabell nedan. För perioden 2018 – 2020 finns positiva beslut från alla 13 kommuner, Länstyrelsen och Regionen gällande medfinansiering.

UTKAST-Klimatrådet	2020	Andel	Kommentar (beslutas den 21 november)
Intäkter			
Företag och organisationer	320 000	25%	15 000 kronor/ledamot (exkl kn,region,lst)
13 kommuner	242 000	19%	1,5 kronor per hushåll (avrundat uppåt till närmsta 1000-tal)
Regionen	300 000	24%	
Länstyrelsen	400 000	32%	
Total budget	1 262 000	100%	
Kostnader (inga löner)			
Kommunikation	100 000	8%	Almedalen, Sociala medier, Nyhetsbrev, Klimatrådet.se mm
Klimatveckan	260 000	21%	Klimatpris, tTalare, Solbilsrace, Lokaler, Mat, mm
Medfinansiering projekt FASTER	400 000	32%	Projektägare Energikontor Norra Småland
Medfinansiering doktorandtjänst	400 000	32%	Doktorand vid JU 2018-2022
Rådets 10 grupper	102 000	8%	Seminarium, Studentarbeten, Solsafari, Inspirationsmeny, Fika mm
Totala kostnader	1 262 000	100%	
Utgående Balans	0		

MÖTESTIDER 2020

Beredningsgruppen föreslår att rådet håller fyra möten klockan 09.00 – 12.00.

- 10 mars, Länstyrelsen
- 17 juni, Plats?
- 21 september, Plats?
- 16 november Plats prel. Försvarmakten Eksjö.

Bilaga 2

Peter Söderberg, kommunikationsansvarig vid Fossilfritt Sverige, deltar vida Skype. Peter kommer kort berätta varför Fossilfritt Sverige väljer att lyfta fram Solsafari samt orientera rådet om "[27 punkter för fossilfri konkurrenskraft >>](#)".

- [Nyhetsbrev oktober>>](#)
- [Solsafari är ett sedan 2018 ett lärande exempel>>](#)

Bilaga 3

Beredningsgruppen föreslår att rådet ställer sig bakom att:

1. Solsafari genomförs den 17 maj 2020.
2. Varje organisation i Klimatrådet bidrar till att kommunicera ut att Solsafari genomförs.

Bakgrund till ställningstaganden

Solsafari har genomförts av Klimatrådet i Jönköpings län sedan 2017. Intresset har vuxit och utvärderingen för 2019 gav följande:

Länsstyrelsen i Jönköpings län

- [Av 49 utställare>>](#) svarade 26 på utvärderingen.
- Solsafarit hade cirka 700 personer på besök (då har vi bara räknat de vi vet). Vissa hade tyvärr 0, vissa 10 vissa ännu fler. Flest hade Finnvedsbostäder.
- Solsafari.se har haft 15 256 besök. Sida skapades i maj 2019. Solsafari.se är den mest besökta sidan sett till alla 60 aktiviteter under [Klimatveckan 2019>>](#). Då har vi inte räknat med alla sidor som listas nedan i föregående mail, kopplat direkt till Solsafari.
- 2019 valde Kalmar att genomföra sitt i [samverkan med Klimatrådet Jönköping>>](#).
- Region Örebro hörde av sig i september för att genomföra motsvarande under 2020.

Mot ovanstående bakgrund har en fråga skickats ut till samtliga län, regioner, energikontor m fl. för att höra om intresse för ett nationellt Solsafari. [Idag är fler än 15 län intresserade>>](#)

Bilaga 4

Beredningsgruppen föreslår att rådet ställer sig bakom att följande kommunikativa insatser genomförs 2020:

1. [Nyhetsbrev>>](#) når cirka 2 000 personer och skickas ut sedan mars 2017 och ges ut för att bidra till visionen om ett Plusenergilän. Under 2019 har 195 nya läsare anmäla sitt intresse.
2. [Klimatveckan](#), startade 2014 i syfte att öka omställningstakten.

Förslag för ställningstagande i rådet:

1. Arbetsgrupp: IKEA Torsvik, Region Jönköpings län, Länsstyrelsen samt om möjligt två kommuner och ett företag till.
2. Klimatveckan genomförs under 1 vecka i september 2020.
3. Samma kommunikationspaket används som tidigare år, [denna >>](#).
4. Samma invigningsförarande som tidigare år.

[Hallå! Hur gick 2019? Kika här >>](#)

3. [Klimatpriset>>](#)

Start 2012 till framstående och innovativa satsningar inom energi- och klimatområdet i Jönköpings län. Se separat bilaga **Tidplan och inriktning-Klimatpriset 2020**.

[Hallå! Delades Klimatpriset ut 2019? Kika här >>](#)

4. [Klimatrådet.se](#), har sedan starten 2015 haft 626 407 besök och [Klimatveckan.klimatrådet.se](#) 518 329 besök. Jämför gärna med din egen organisations webb!
5. [Solkalkylator.se](#)
Togs fram och utvecklats under 2018 inom ramen för Klimatrådet, ett samarbete mellan Länsstyrelsen, JU och Cybercom.
6. [Almedalen>>](#)

Länstyrelsen i Jönköpings län

Att rådet genomför motsvarande ett seminarium själva och ett i samverkan med alla Klimatrådet i Sverige under 2020.

Hållå! Vad blev det av 2019? [Samverkansmöte här >>](#), [Klimatmatben här >>](#).

7. [Inspriationsmeny>>](#)

Om alla kostchefer ser det som lämpligt så tar Klimatrådet i samverkan fram en inspriationsmeny 2020.

8. [Solbilsrace>>](#)

Att rådet ställer sig bakom att motsvarande solbilsrace genomförs under Klimatveckan 2020. Plats Atteviks Jönköping.

[Hållå! Vad blev det av 2019? Kika här >>](#)

Bilaga 5

Beredningsgruppen föreslår att rådet ställer sig bakom att:

1. Klimatveckan läggs vecka 42 år 2021.
2. Att klimatkonferensen växlas upp med en nationell del, tas fram i samarbete med Elmia och Elmias nya mässa ”Mat & Klimat”.
3. Elmia får i uppdrag att under våren 2020 återkomma mer en mer detaljerad plan för arbetet.

Bakgrund till förslaget

- Elmia har en lång historia av lantbruksmässor, nätverk och verkat som katalysator för utveckling av svenskt lantbruk i över 50 år.
- Elmia har ett nationellt nätverk inom mat och klimat. Kan sätta både Jönköpings län och Elmia på kartan inom detta viktiga område.
- Klimatveckan är etablerad i Jönköpings län. Klimatrådet består av många viktiga aktörer i klimatfrågan.
- En kraftsamling 2021 tillsammans med jubileum för Elmia 60 år har förutsättningarna för ett avstamp mot ett klimatsmart event som kan ge effekt på nationell nivå.
- Syftet är att visa på sammanhang och ge förståelse för att allt hänger ihop. Alla kan inte göra allt, men alla kan göra något för klimatet i valet av maten.
- För att ta de stora stegen krävs kunskap, nätverk, nya constellationer, samarbete över gränserna. Vår mötesplats ska bidra till detta på olika sätt.

Bilaga 6

Beredningsgruppen föreslår att rådet ställer sig bakom att samarbetet med SVALNA inom ramen för Klimatkampen fördjupas enligt nedan.

- **Vad:** Erbjudna minst sex (6) medlemsorganisationer i Klimatrådet möjlighet att själva genomföra s.k. ”Klimatstegstävlingar” i sina organisationer, där medarbetare på avdelningar delas upp i lag och uppmanas att tillsammans minska sin klimatpåverkan under en kortare tidsperiod.
- **Varför:** Öka tempot i att nå beteendeförändringar i en hållbar riktning på individnivå och nå ut till nya grupper genom att involvera anställda på företaget.

Länsstyrelsen
i Jönköpings län

- **Hur:** Företag och organisationer som visar intresser kontaktas av David Andresson eller konaktar själva david@svalna.se. Intresset följs upp på Klimatrådets första mötet 2020.

Bakgrund till förslaget

Klimatrådet samarbetar redan med SVALNA i Klimatkampen som följer enskilda Klimatkämpar med syfte att öka förändringsviljan på individnivå, en målgrupp som är prioriterad för Klimatrådet 2019.

Mer om Klimatkampen här, <https://klimatradet.se/svalna/>

